

**UCHWAŁA Nr XXVII/210/16
Rady Gminy Działdowo**

z dnia 30 grudnia 2016 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2017 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz.446 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) Rada Gminy Działdowo uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Działdowo na 2017 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Działdowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Zieliński

Załącznik do Uchwały Nr XXVII/210/16

Rady Gminy Działdowo

z dnia 30 grudnia 2016 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2017 W GMINIE DZIAŁDOWO.

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO I SYTUACJI SPOŁECZNEJ.

Gmina Działdowo zajmuje powierzchnię 27217 ha, na której położonych jest 35 miejscowości, zgrupowanych w 31 sołectw. Jest to największa obszarowo gmina Powiatu Działdowskiego, zajmuje około 28,2% jego powierzchni. Liczba mieszkańców ogółem według stanu na dzień 30 czerwca 2016 r. zameldowanych na pobyt stały to 9804 osób, a na pobyt czasowy 97. Liczba osób pełnoletnich wynosi 7569, w wieku produkcyjnym 6126 osób, w tym 2817 kobiet i 3309 mężczyzn.

Wiek	Lata urodzeń	liczba osób
0-7	2016-2009	922
8-13	2008-2003	761
14-18	2002-1998	672
19-30	1997-1986	1763
31-45	1985-1971	2223
46-55	1970-1961	1230
56-65	1951-1930	1202
66-75	1950-1941	566
76-85	1940-1931	339
86-100	1930-1916	131

W gminie funkcjonuje 1 punkt przedszkolny, 5 szkół podstawowych, 2 gimnazja i 1 zespół szkół w skład którego wchodzi szkoła podstawowa i gimnazjum. Ogółem w gminie jest 870 uczniów (gimnazjum - 263, szkoła podstawowa - 607), w oddziałach „0” jest 166 dzieci, w punkcie przedszkolnym - 34 dzieci (wg stanu SIO na dzień 30.09.2016r.).

Stopa bezrobocia w powiecie wynosi 18,70 %, w województwie 13,70 %, w kraju 8,30 % (dane GUS na koniec września 2016 r.).

Do 30.09.2016 r. z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działdowie skorzystało 419 rodzin. W tym z zasiłku stałego 58 rodziny, z zasiłku okresowego 254 rodziny, z dożywiania skorzystało 362 dzieci w szkołach. Rodzinom objętym pomocą społeczną w formie zasiłku okresowego udzielono pomocy z powodu wielu niekorzystnych zjawisk. Są to:

- bezrobocie – 239 rodziny
- długotrwała choroba – 7 rodziny
- niepełnosprawność – 13 rodzin
- inne powody (potrzeba ochrony macierzyństwa, wielodzietność, alkoholizm) – 14 rodzin

W niektórych z tych rodzin występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Działdowie, do dnia 14.11.2016r. skierowała 14 wniosków do Sądu Rejonowego w Działdowie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Na terenie Gminy Działdowo obowiązuje Uchwała Nr IX/82/03 z dnia 23 sierpnia 2003 r. Rady Gminy Działdowo w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Działdowo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Łączny limit punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych powyżej 4,5% określony został Uchwałą Nr XXII/98/01 Rady Gminy z dnia 7 grudnia 2001 r. i wynosi 55, w tym:

- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 50 punktów,
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 5 punktów.

Na terenie gminy w 37 punktach można nabyć alkohol (32 sklepy, które prowadzą sprzedaż piwa, wina i wódki oraz 5 punktów gastronomicznych). Oznacza to, że na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem przypada 204 dorosłych mieszkańców gminy.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowanych na poziomie samorządów gmin.

Podstawą prawną jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.). Zgodnie z treścią tej ustawy samorządy gmin uzyskały kompetencje do podjęcia działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz dostępnych zasobach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności. Działania te ujęte są w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”.

Program sporządzono w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi mając na uwadze życie w trzeźwości za warunek moralnego i materialnego dobra obywateli. Kontynuuje działania z lat ubiegłych oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Przedstawiony program adresowany jest do osób uzależnionych od alkoholu, ich rodzin, do dzieci i młodzieży oraz wszystkich, którzy doświadczają przemocy w rodzinie, jak również do ogółu społeczeństwa.

Koordynatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana zarządzeniem Wójta Gminy Działdowo Nr 5/15 z dnia 02.01.2015 r. na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).

II. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH OBEJMUJE W SZCZEGÓLNOŚCI:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Ograniczenie dostępności alkoholu.

III. CELE I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

Rozdział 1.

Zwiększanie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu

1. Rozpatrywanie wniosków osób uzależnionych od alkoholu i ustalanie sposobu dalszego leczenia.
2. Udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia, wstępne motywowanie do podjęcia terapii, udzielanie informacji o grupach wsparcia i kierowanie na leczenie odwykowe.
3. Rozszerzenie oferty terapeutycznej w zakładach leczenia odwykowego.
4. Sporządzanie wywiadów środowiskowych w celu skompletowania dokumentacji do sądu.

5. Podnoszenie kwalifikacji członków GKRPA poprzez udział w konferencjach, szkoleniach i warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.

6. Organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji, superwizji i seminariów o tematyce uzależnień, przemocy, agresji dla:

- a) osób pracujących z osobami uzależnionymi,
- b) osób pracujących z dziećmi z rodzin, w których występuje problem alkoholowy,
- c) członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- d) członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego
- e) nauczycieli i pedagogów
- f) pracowników lecznictwa odwykowego

7. Finansowanie obozów i biwaków terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin.

8. Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu wobec osób, które nie chcą dobrowolnie podjąć się leczenia.

9. Pokrywanie kosztów wykonania opinii przez dwóch niezawisłych biegłych w przedmiocie uzależnienia osób kierowanych do sądu.

10. Pokrywanie kosztów opłaty sądowej od wniosków o wszczęcie postępowania nieprocesowego o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

11. Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach lecznictwa odwykowego.

Rozdział 2.

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Udzielanie wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym .
2. Podejmowanie interwencji i kierowanie spraw do odpowiednich instytucji.
3. Informowanie o chorobie alkoholowej i możliwości podjęcia leczenia.
4. Diagnozowanie sytuacji całej rodziny i proponowanie pomocy dla wszystkich jej członków
5. Współpraca ze szkołami, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie organizowania dodatkowej opieki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie.
6. Współpraca w dokonywaniu naboru dzieci z rodzin alkoholowych i niewydolnych wychowawczo na formy wypoczynku.
7. Wspieranie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Działdowie w zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej.
8. Współdziałanie z instytucjami i organizacjami w zakresie działalności służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Rozdział 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Realizacja programów profilaktycznych (w tym widowisk artystycznych, koncertów, konkursów tematycznych itp.) i warsztatów, dotyczących uzależnień, przemocy dla dzieci, młodzieży i rodziców w placówkach oświatowych na terenie gminy.
2. Udział w finansowaniu szkolnych programów profilaktyki.
3. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami min. „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Postaw na rodzinę” itp.
4. Finansowanie profilaktycznych pozalekcyjnych programów socjoterapeutycznych, zajęć edukacyjno-informacyjnych i sportowych z elementami profilaktyki dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

5. Finansowanie świetlic środowiskowych i szkolnych tj. wyposażanie ich w sprzęt i materiały niezbędne do prowadzenia zajęć.

6. Organizacja i finansowanie wyjazdów dzieci i młodzieży na spektakle teatralno-rozrywkowe o treściach związanych z profilaktyką uzależnień.

7. Finansowanie zimowisk, pólkolonii letnich posiadających w swoim programie zajęcia profilaktyczno-terapeutyczne w zakresie problemów alkoholowych i innych uzależnień.

8. Zakup literatury specjalistycznej lub opracowanie materiałów edukacyjnych z zakresu uzależnień dla szkół i bibliotek gminnych oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów np. młodzieży, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, ofiar przemocy, osób uzależnionych od alkoholu.

9. Realizacja tzw. profilaktyki alternatyw angażującej dzieci i młodzież w alternatywne formy spędzania wolnego czasu (Mikołajki, Dzień Dziecka, Dzień Wiosny, Dzień Sportu itp.)

10. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez:

a) inicjowanie i organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych, kulturalnych, festynów rodzinnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, których celem jest integracja rodzin i społeczności lokalnej.

b) organizowanie atrakcyjnych form czynnego wypoczynku: rajdy i wycieczki krajoznawcze, biwaki itp.

11. Organizowanie i sfinansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla pedagogów szkolnych, wychowawców, nauczycieli – niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą.

12. Doposażenie oraz zakup materiałów dla Ośrodka Terapii Uzależnień i Współzależnienia potrzebnych do pracy z pacjentami (kwestionariusze, ankiety, materiały biurowe itp.), zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce.

13. Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców. Współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców w zakresie włączenia do programów szkolenia kandydatów na kierowców problematyki alkoholowej. Zakup materiałów edukacyjnych min. broszur, plakatów, ulotek, liczników trzeźwości itp.

14. Doposażanie terenów rekreacyjnych, placów zabaw, boisk sportowych na terenie gminy.

15. Wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.

16. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.

17. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.

18. Zakup materiałów profilaktyczno – edukacyjnych, prenumerata specjalistycznych czasopism.

19. Zakup materiałów i sprzętu niezbędnego do funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspomaganie działalności Ośrodka Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Działdowie.

2. Finansowanie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo, rodzin dysfunkcyjnych i z problemem alkoholowym.

3. Wspieranie klubów abstynenta.

Rozdział 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy.

1. Przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszeniu przepisów zabraniających reklamy i produkcji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.

2. Przeprowadzanie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie odpowiednich materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 6.

Ograniczenie dostępności alkoholu.

1. Przestrzeganie uchwał Rady Gminy w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Działdowo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz w sprawie ustalenia limitu punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych powyżej 4,5 %.

2. Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy dotyczącymi limitu punktów sprzedaży i ich lokalizacji.

3. Przestrzeganie zasad wydawania i cofanie zezwoleń na prowadzenie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

4. Organizacja i finansowanie szkoleń dla sprzedawców alkoholi.

Rozdział 7.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje miesięczne wynagrodzenie za pracę i udział w posiedzeniach Komisji w wysokości:

1. Przewodnicząca Komisji – 200 zł brutto
2. Sekretarz Komisji - 200 zł brutto
3. Pozostali członkowie Komisji - 100 zł brutto

Rozdział 8.

Finansowanie programu.

Środki na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w postaci niniejszego Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Na realizację tych zadań przeznaczona jest w budżecie gminy kwota **92 000 zł**. Szczegółowe zestawienie dochodów i wydatków na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 zawiera poniższa tabela:

dział 851, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

§ 2360	Dotacja celowa z budżetu	30.000,-
1.	Organizacja wycieczki letniej dla dzieci i młodzieży	30.000,-
§ 3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	300,-
	zwrot kosztów podróży członkom komisji działających przy organach administracji publicznej.	
§ 4010	Wynagrodzenia osobowe	100,-
§ 4110	Wydatki na ubezpieczenia społeczne	1 000,-
§ 4120	Składki na fundusz pracy	500,-
§ 4170	Wynagrodzenia bezosobowe	30.000,-
1.	Wynagrodzenia dla prowadzących pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne	20.500,-
2.	Wynagrodzenia dla członków GKRPA	9.500,-
§ 4190	Nagrody konkursowe	3 000,-

§ 4210	Zakup materiałów i wyposażenia	11.000,-
1.	Zakup materiałów i wyposażenia do prowadzenia zajęć profilaktycznych, zakup nagród w konkursach, zakup materiałów edukacyjnych i do kampanii profilaktycznych, ulotek plakatów o tematyce antyalkoholowej itp.	10.000,-
2.	Zakup materiałów dla OTUW potrzebnych do pracy z osobami uzależnionymi	1.000,-
§ 4300	Zakup usług pozostałych	11.100,-
1.	Organizowanie i finansowanie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, programów profilaktycznych, promowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu, udział w kampaniach ogólnopolskich, organizowanie i finansowanie szkoleń dla pedagogów i osób pracujących z osobami uzależnionymi, dofinansowanie kształcenia pracowników lecznictwa odwykowego itp.	11.100,-
§ 4410	Podróże służbowe krajowe	500,-
§ 4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	4.000,-
1.	Pokrywanie kosztów sądowych i wydawania opinii psychologiczno-psychiatrycznych przez biegłych	4.000,-
§ 4700	Szkolenia pracowników służb cywilnych	500,-
RAZEM		92.000,-

**Rozdział 9.
Realizatorzy Programu.**

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Wójt Gminy Działdowo przy współpracy następujących podmiotów:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie
3. Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie
4. Policja
5. Placówki oświatowe z terenu Gminy Działdowo
6. Sąd
7. Organizacje pozarządowe
8. Księża